

PLA D'ACCIÓ 2017 DE L'ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA A VILANOVA I LA GELTRÚ

ÍNDEX

Introducció	pàg. 3
EIXOS	pàg. 5
FITXES PLA D'ACCIÓ	
Accions formatives i de sensibilització	pàg. 7
Mapa de consum responsable i de l'Economia Social	pàg. 8
Fòrum de treball d'entitats, empreses i col·lectius d'ESS	pàg. 9
Clàusules socials en la contractació municipal	pàg. 10
Mercat de segona mà	pàg. 11
Banc del temps	pàg. 12
Horts urbans i socials	pàg. 13
Moneda social: la turuta	pàg. 14

Introducció

En un moment on les polítiques econòmiques s'han mostrat clarament insuficients per a donar resposta a les moltes mancances i necessitats de la societat, des de les administracions locals cal avançar i reforçar nous models de desenvolupament territorial que prioritzin les dimensions socials, ambientals i humanes de l'economia.

Darrerament, conceptes com Responsabilitat Social, Economia del Bé Comú, Territoris Socialment Responsables, i el propi d'economia social i solidària, trenquen amb el concepte clàssic d'economia basat en l'intercanvi competitiu i individualista.

Parlar d'Economia Social i Solidària és parlar d'una economia que situa com a valors fonamentals de la seva acció les necessitats de les persones, el compromís amb la comunitat, l'equitat, el desenvolupament sostenible, la responsabilitat social i la solidaritat.

En aquest sentit Joan Subirats ¹ defineix l'Economia Social com una forma de veure l'empresa, com una manera d'organitzar la producció i la supervivència de manera diferents de com ho fan les empreses convencionals en l'economia de mercat, sense renunciar, en absolut, a l'eficàcia professional i a la rendibilitat empresarial. Aquestes iniciatives tenen com a valors principals la primacia de les persones sobre el capital, la gestió participativa i democràtica, el compromís de les persones amb la ciutadania i la seva implicació amb la comunitat, la solidaritat, la responsabilitat social i el desenvolupament sostenible.

Però parlar d'Economia Social no és només parlar d'empreses, mercats i diners. Parlar d'economia és parlar de tot aquell conjunt de sistemes que les persones generen per satisfer les seves necessitats i aspiracions. I si bé tot aquest conjunt de valors s'identifiquen habitualment amb determinades formes jurídiques, a l'hora de treballar des d'aquesta perspectiva caldrà centrar la visió no tant en la formula societària o organitzativa com en la visió i la filosofia econòmica, social i comunitària que porta implícita.

¹ Guia d'Economia Social i Solidària per a l'Administració Local (Diputació de Barcelona, juliol de 2014)

L'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, conscient que cal impulsar aquesta visió més social de l'economia, s'ha adherit recentment al manifest cap a una xarxa de municipis per l'economia social i solidària (acord de Ple de 12 de setembre de 2016, aprovat per unanimitat) i vol recollir en aquest breu document la voluntat de desplegar accions que vagin encaminades en aquesta línia.

Som davant un repte que hem d'abordar des de l'administració de manera compartida amb els agents econòmics, socials i la ciutadania en general. Cal establir les bases per generar un ecosistema que permeti la coproducció de polítiques públiques orientades a donar resposta a les necessitats reals del territori des d'aquesta perspectiva.

Vilanova i la Geltrú disposa ja d'un bon nombre d'iniciatives vinculades a aquesta idea de l'economia, però potser poc relacionades o interconnectades entre sí i segurament poc conegudes. Un dels principals objectius d'aquest pla d'acció ha de ser doncs, la creació d'espais de treball compartit, de difusió i de sensibilització entre les diferents iniciatives dels vilanovins i vilanovines. Aquest document, a més, ha de servir per a impregnar, promoure i fer créixer el desplegament d'una visió estratègica d'una nova economia que es comença a definir també com economia de la cooperació.

Conscients doncs que un Pla d'Acció d'aquestes característiques ha de pivotar necessàriament en un treball de formació, sensibilització i treball en xarxa, el Pla d'Acció de l'Economia Social i Solidària a Vilanova i la Geltrú s'estructura a partir de 4 eixos de treball: FORMACIÓ I SENSIBILITZACIÓ, PROMOCIÓ CONEIXEMENT I DIFUSIÓ, COL·LABORACIÓ I TREBALL EN XARXA, ACCIÓ AL TERRITORI.

Inicialment aquest document ha estat elaborat a partir del grup de treball tècnic integrat per responsables dels departaments d'Empresa, Medi Ambient, Responsabilitat Social Corporativa i VNG Inclusió i resta obert a tots aquells altres serveis o departaments que vulguin participar-hi amb la voluntat de fer extensiva aquesta visió i sensibilitat a tota l'organització.

Finalment cal remarcar que ha de ser a partir de la confiança, la participació, la corresponsabilitat i la cooperació entre tots els agents econòmics i socials del territori que aquest primer document del pla pugui ampliar-se, enriquir-se i desplegar-se en tot el seu abast.

EIXOS

- 1.- FORMACIÓ I SENSIBILITZACIÓ
- 2.- PROMOCIÓ, CONEIXEMENT I DIFUSIÓ
- 3.- COL·LABORACIÓ I TREBALL EN XARXA
- 4.- ACCIÓ AL TERRITORI

FITXES

NOM DE L'ACTUACIÓ	ACCIÓ NOVA
ACCIONS FORMATIVES I DE SENSIBILITZACIÓ	
EIX 1	FORMACIÓ I SENSIBILITZACIÓ
<p>OBJECTIU Ofertir espais de divulgació i formació entorn les diferents iniciatives vinculades a l'economia social i solidària per tal de fer créixer aquest model de relació entre la població vilanovina.</p> <p>Referència PAM: 2.3.2 (2) Organitzar accions formatives i de sensibilització entorn l'economia social i solidària i les finances ètiques adreçades als agents econòmics i socials de la ciutat.</p>	
<p>DESCRIPCIÓ Realitzar actuacions que promoguin i difonguin el consum responsable, les finances ètiques, l'estalvi energètic... i totes aquelles mesures que permetin millorar el compromís amb la comunitat, un desenvolupament sostenible, l'equitat, la participació i la solidaritat (tallers, xerrades, conferències, activitats escolars...)</p>	
RESPONSABLE	Promoció Econòmica (àmbit d'Empresa)
Altres agents implicats	<p>Servei de Medi Ambient</p> <p>Unitat RSC</p> <p>Àrea de Polítiques a la Ciutadania</p>
<p>CALENDARI Al llarg de 2017 es realitzaran un mínim de dues accions de sensibilització.</p>	
PRESSUPOST	1.000,- €
<p>INDICADORS - assistents a les accions - impacte en premsa</p> <p>Valor previst any 2017 2 accions durant el 2017</p> <p>Valor real any 2017</p>	

NOM DE L'ACTUACIÓ		ACCIÓ NOVA
MAPA DE CONSUM RESPONSABLE I DE L'ECONOMIA SOCIAL		
EIX 2	PROMOCIÓ, CONEIXEMENT I DIFUSIÓ	
OBJECTIU		
Disposar d'un mapa que reculli les diferents iniciatives que existeixen a Vilanova i la Geltrú entorn el Consum Responsable i l'Economia Social		
DESCRIPCIÓ		
A partir del suport econòmic de la Diputació de Barcelona es vol fer un treball de camp per identificar i ubicar en el mapa de la ciutat totes aquelles iniciatives socioeconòmiques, vinculades al consum responsable i l'economia social i solidària, tant formals com informals, existents a Vilanova i la Geltrú.		
RESPONSABLE	Promoció Econòmica (àmbit d'Empresa) Grup de treball d'ESS	
Altres agents implicats	empreses, entitats i col·lectius	
CALENDARI	inici dels treballs i presentació del mapa durant el 2017	
PRESSUPOST	finançat a través d'un ajut econòmic de la Diputació de Barcelona	
INDICADORS		
Valor previst		
Valor real		

NOM DE L'ACTUACIÓ

ACCIÓ NOVA

FÒRUM DE TREBALL D'ENTITATS, EMPRESES I COL·LECTIUS D'ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA

EIX 3

COL·LABORACIÓ I TREBALL EN XARXA

OBJECTIU

Creació d'un fòrum per impulsar la relació, la col·laboració i el coneixement entre tots els agents que treballen en el marc de l'Economia social i solidària, promovent sinergies, accions conjuntes i noves iniciatives

Referència PAM:

2.3.1. (1) Impulsar el teixit empresarial local, amb especial incidència en l'economia i l'emprenedoria social.

DESCRIPCIÓ

Es constituirà un espai de trobada periòdica, per a tots els agents locals (empreses, entitats, col·lectius...) que treballen aspectes de l'economia social i solidària. Aquest fòrum, ha de permetre un major grau de coneixement entre ells, facilitar-ne el treball en xarxa i afavorir l'aparició de nous projectes.

Alhora, aquest fòrum ha d'esdevenir un dels principals motors per revisar, avaluar i proposar accions en el marc del pla d'acció de l'ESS a Vilanova i la Geltrú.

RESPONSABLE

Promoció Econòmica (àmbit d'Empresa)

Altres agents implicats

Unitat RSC

Servei de Medi Ambient

Regidoria de Participació ciutadana (entitats)

Àrea de Polítiques a la Ciutadania

CALENDARI

La primera trobada tindrà lloc al llarg del primer trimestre de 2017; la periodicitat es pactarà amb els col·lectius participants.

PRESSUPOST --

INDICADORS

- nombre de convocats/assistents
- nous projectes sorgits a partir d'aquest fòrum

Valor previst

Un mínim de tres trobades durant el 2017

Valor real

NOM DE L'ACTUACIÓ

CLÀUSULES SOCIALS EN LA CONTRACTACIÓ MUNICIPAL

EIX 4

ACCIÓ AL TERRITORI

OBJECTIU

Concebre la contractació pública com una eina estratègica que permeti incidir en l'assoliment dels objectius socials i d'interès general

Referència PAM:

4.1.3 (4) Desplegar, aplicar i mantenir actualitzada la guia pràctica per a la inclusió de criteris socials, ambientals i ètics a la contractació municipal.

DESCRIPCIÓ

A partir de la redacció i aprovació de la GUIA PRÀCTICA PER A LA INCLUSIÓ DE CRITERIS SOCIALS, AMBIENTALS I ÈTICS EN LA CONTRACTACIÓ PÚBLICA DE L'AJUNTAMENT DE VILANOVA I LA GELTRÚ, es vol treballar per tal que a través de la contractació pública s'afavoreixi la responsabilitat social de les empreses que realitzen obres, gestionen serveis o aportin subministraments a l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú i, alhora, serveixi de model per a la resta del teixit econòmic del territori.

RESPONSABLE

Unitat de Responsabilitat Social Corporativa

Altres agents implicats

Comissió de compres i contractació pública responsable

Departament de Contractació

Secretaria General

CALENDARI

Desplegat des de gener de 2016

PRESSUPOST

No té pressupost específic

INDICADORS

Es disposa d'un quadre d'indicadors per tal d'avaluar-ne la seva aplicació i el seu impacte

Valor previst

any 2017 inclusió de clàusules socials al 40% de les licitacions convocades

Valor real

any 2016

any 2017

NOM DE L'ACTUACIÓ

MERCAT DE SEGONA MÀ

EIX 4

ACCIÓ AL TERRITORI

OBJECTIU

Conscienciar a la ciutadania sobre la necessitat de reciclar i reutilitzar objectes i, alhora, reduir els residus.

Referència PAM:

2.3.2 (2) Organitzar accions formatives i de sensibilització entorn l'economia social i solidària i les finances ètiques adreçades als agents econòmics i socials de la ciutat.

DESCRIPCIÓ

Mitjançant el mercat de segona mà es fomenta la sensibilització de la ciutadania cap al reciclatge i les segones oportunitats d'aquells objectes que ja no es fan servir; donant opció de venda i/o intercanvi dels mateixos.

La moneda social turuta té protagonisme en aquest mercat ja que es poden fer els pagaments en euros o en turutes.

RESPONSABLE

Servei de Medi Ambient

Altres agents implicats

Associació ECOL3VNG

CALENDARI

Es fan tres edicions anuals.

Durant l'any 2016: 6 de març, 5 de juny i 18 de desembre.

PRESSUPOST

15.000,-€ (despeses). 10.000,- € (ingressos)

INDICADORS

Valor previst

any 2017

Valor real

any 2016

any 2017

NOM DE L'ACTUACIÓ

BANC DEL TEMPS

EIX 4

ACCIÓ LA TERRITORI

OBJECTIU

Potenciar l'ajuda mútua i resoldre necessitats de la vida quotidiana sense utilitzar els diners. Promoure les relacions cooperatives i intergeneracionals, la integració de persones que estan soles o que disposen de pocs recursos, les relacions de bon veïnatge i l'autoestima.

DESCRIPCIÓ

El **Banc del Temps** és una xarxa de persones que intercanvien serveis i coneixements de manera puntual i on la moneda de canvi és el temps enlloc dels diners. S'ofereixen més d'un centenar de serveis com idiomes, jardineria, assessoraments, bricolatge, etc.

El seu funcionament és molt simple. Una vegada s'ha cursat la inscripció al **Banc del Temps**, les persones membres disposen d'un llistat amb tots els participants i els serveis que s'ofereixen i els que es demanen. Per sol·licitar un servei es pot demanar directament a la persona que l'ofereix o fer-ho mitjançant la Secretaria. Cada vegada que es realitza un intercanvi, cal omplir un *xec de temps* i comptabilitzar les hores dedicades, això servirà de comprovant del servei realitzat.

S'organitzen també moltes activitats en grup (tallers, sortides ...) per fomentar el coneixement entre els participants.

RESPONSABLE

Regidoria de Participació Ciutadana

Altres agents implicats

S'ofereixen xerrades sobre el BdT i altres projectes d'economia social a l'alumnat de PQPI, programa adreçat a persones novingudes, etc.

CALENDARI

Tot l'any

PRESSUPOST 300,- € per formar part de la xarxa catalana de Bancs del Temps.

S'ofereixen formacions gratuïtes a les persones de secretaria i permet que els membres del BdT de Vilanova puguin participar de les activitats d'altres Bancs del Temps.

INDICADORS

Nombre de persones inscrites

Nombre d'hores intercanviades

Valor previst

any 2017

Valor real

any 2016

any 2017

NOM DE L'ACTUACIÓ

HORTS URBANS I SOCIALS

EIX 4.

ACCIÓ AL TERRITORI

OBJECTIU

Posar a disposició d'un sector de la població uns espais per tal de poder ser utilitzats com a horts, fomentar i difondre l'agricultura ecològica i promoure l'intercanvi d'experiències entre les persones que mostrin interès en el municipi envers l'agricultura ecològica.

DESCRIPCIÓ

La finalitat dels horts urbans es l'autoconsum. Malgrat això es podrà realitzar l'intercanvi entre els usuaris, mitjançant l'intercanvi directe o bé a través de la compra venda amb moneda social.

Existeixen unes bases reguladores de les actuacions i els usos dels horts urbans.

Aquesta normativa contempla els requisits necessaris per a les adjudicacions dels horts urbans, així com el Reglament d'utilització dels mateixos.

RESPONSABLE

Servei de Medi Ambient

CALENDARI

tot l'any

PRESSUPOST**INDICADORS****Valor previst**

any 2017

Valor real

any 2016

any 2017

NOM DE L'ACTUACIÓ

MONEDA SOCIAL LOCAL TURUTA

EIX 4.

ACCIÓ AL TERRITORI

OBJECTIU

Dinamització de la moneda social local turuta per tal de posar-la en valor amb l'objectiu de facilitar la compra – venda

Referència PAM

2.3.2 (2) Organitzar accions formatives i de sensibilització entorn l'economia social i solidària i les finances ètiques adreçades als agents econòmics i socials de la ciutat.

DESCRIPCIÓ

La **Turuta** és el nom d'aquesta moneda complementària, sorgida a partir d'un projecte impulsat per l'[associació ECOL3VNG](#) (ecosistema econòmic, ecològic local). Està present en esdeveniments municipals, tals com el mercat de segona mà, adquisició d'horts urbans o la festa de l'animal.

El valor de la **Turuta** es genera com a resultat del treball de les persones i serveix per l'intercanvi de productes o serveis. Es gestiona des de l'Oficina de Canvi Local, creada per l'associació ECOL3VNG, legalment constituïda. Per poder participar i disposar de Turutes cal ser-ne soci.

RESPONSABLE

Servei de Medi Ambient

Altres agents implicats

Associació ECOL3VNG

CALENDARI

Tot l'any

PRESSUPOST

INDICADORS

Valor previst

any 2017

Valor real

any 2016

any 2017